

11
14043

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Навчально-науковий інститут інформаційних та соціальних технологій

(повне найменування інституту/факультету)

Кафедра економіки та моделювання ринкових відносин

(повна назва кафедри)

Дипломна робота

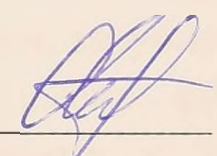
бакалавра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: « Основні напрямки оцінки кредитоспроможності корпоративних клієнтів у банку »

«Key areas for creditworthiness evaluation of corporate clients in banks»

Виконав: студент II (СК) курсу денної форми навчання
напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»
Масловський Євген Сергійович

Керівник ст. викладач Колесник О.О.

Рецензент д.е.н., проф. ОНЕУ Кузнєцова Л.В.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ 9 від 29 травня 2017 року.

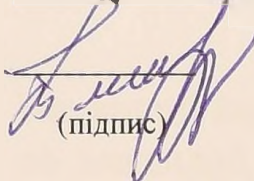
Захищено на засіданні ЕК № ____

протокол № ____ від ____ 2017 р.

Оцінка _____ / _____ / _____

(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

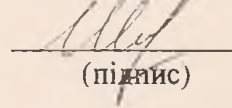
Завідувач кафедри

(підпис)

Журавльова Т. О.

Голова ЕК

(підпис)

Шлафман Н. Л.

ВІДГУК
на дипломну роботу

студента ІІ (СК) курсу денної форми навчання Навчально-наукового
інституту інформаційних та соціальних технологій Одеського національного
університету імені І.І.Мечникова
кафедри економіки та моделювання ринкових відносин
Масловського Євгена Сергійовича

***за темою: «Основні напрямки оцінки кредитоспроможності
корпоративних клієнтів у банку»***

Актуальність роботи. Дипломна робота розроблена на актуальну для сучасності тему, оскільки в ринковій економіці товарно-грошові відносини обумовлюють існування зобов'язань, пов'язаних з наданням на умовах повернення грошей або майна. Процеси кредитування невідривно пов'язані з ризиком. Одним із найважливіших способів управління кредитним ризиком є оцінка кредитоспроможності позичальника банку.

Матеріал викладено в логічній послідовності, грамотно та чітко.

При написанні дипломної роботи дослідник продемонстрував хороші аналітичні здібності, уміння систематизувати зібрану інформацію. Висновки і рекомендації, які запропоновані в роботі мають практичну цінність. Зміст роботи цілком відповідає поставленому завданню. У роботі розглядаються теоретичні аспекти оцінки кредитоспроможності, зарубіжний досвід оцінки кредитоспроможності клієнтів банку. Проведено аналіз методики оцінки кредитоспроможності корпоративних клієнтів у ПАТ «Укрсоцбанк». Намічені шляхи вдосконалення методики оцінки кредитоспроможності позичальника.

Позитивним є те, що матеріал викладено грамотно та чітко. Висновки і рекомендації, які запропоновані в роботі мають практичну цінність.

У роботі є окремі недоліки технічного характеру.

Робота відповідає вимогам оформлення дипломних робіт.

Таким чином, можна зробити висновок, що мета досягнута. Робота виконана відповідно вимогам вищої школи та може бути представлена до захисту ЕК.

Науковий керівник
ст. викладач

Колесник О.О.

АНОТАЦІЯ

Робота містить 83 сторінки. Використано наукових джерел – 63. Таблиць – 6. Схем – 7. Додатків – 4.

Мета роботи - розкрити поняття кредитоспроможності та платоспроможності, а також показати сутність аналізу даної економічної категорії.

Об'єкт дослідження - ПАТ «Укрсоцбанк».

Предметом дослідження є відмінності та особливості різноманітних методик оцінки кредитоспроможності, їх переваги та недоліки.

Завданнями роботи є розглянути сутність, принципи, переваги та недоліки в оцінці кредитоспроможності позичальника, дослідити механізм та здійснення оцінки кредитоспроможності позичальників в банку та провести порівняльну характеристику з іншими вітчизняними та зарубіжними методиками, розробити комплексного підходу до вирішення проблем, пов'язаних з достовірною оцінкою кредитоспроможності позичальника та шляхами вдосконалення.

Для досягнення мети та вирішення задач були використані такі методи як: діалектичний, візуально-графічний метод, аналіз; синтез; статистичний та інші.

Інформаційно-методологічними джерелами дослідження були Закони України, нормативно-інструктивні документи Національного банку України, монографії з питань банківської справи та банківської діяльності, статистична інформація по діяльності банківської системи України.

За результатами роботи сформульовані висновки та практичні рекомендації. Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності.

Рік виконання роботи – 2016- 2017

Рік захисту роботи – 2017.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ	
1.1 Сутність поняття кредитоспроможність та види методик її оцінки	8
1.2 Зарубіжний досвід оцінки кредитоспроможності	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ У ПАТ «УКРСОЦБАНК»	
2.1 Досвід оцінки кредитоспроможності в банках України	25
2.2 Характеристика методики оцінки кредитоспроможності ПАТ «Укрсоцбанк»	32
2.3 Аналіз методики оцінки кредитоспроможності ПАТ «Укрсоцбанк»	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА	
3.1 Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників в банках України	59
3.2 Дискримінантний аналіз в оцінці кредитоспроможності Позичальника	64
3.3 Вдосконалення методики оцінки кредитоспроможності корпоративних клієнтів у ПАТ «Укрсоцбанк»	75
ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми.Кредитування завжди було і залишається однією з важливіших сфер в економіці. Воно є основою розвитку малого та середнього підприємництва, прискорює процес залучення коштів і таким чином сприяє безперервному виробництву на підприємствах в незалежності від сезонності та інших факторів, сприяє підвищенню рівня життя населення в цілому. За допомогою регулювання процесів кредитування в державі уряд може впливати на темпи економічного зростання, стимулювати розвиток економіки або пригальмовувати його.

Процеси кредитування невідривно пов'язані з ризиком. Це можливе знецінення грошей, різка зміна валютних курсів та ін., але найбільше уваги приділяється ризику можливості неповернення суми кредиту та відсотків за ним, адже ймовірність виконання позичальником своїх обов'язків за кредитом повністю та у строк дуже важко передбачити. Тому одним із найважливіших способів управління кредитним ризиком є оцінка кредитоспроможності позичальника, адже саме на етапі оцінки можливість уникнути кредитного ризику є найбільшою.

В ринковій економіці товарно-грошові відносини обумовлюють існування зобов'язань, пов'язаних з наданням на умовах повернення грошей або майна, визначеного родовими ознаками. Це дає можливість поповнити обігові кошти учасників товарно-грошових відносин. Такі зобов'язання називають кредитними. Зобов'язання з кредитування виникають не тільки тоді коли є факт надання грошей або майна на умовах повернення, а й тоді, коли сторона основного зобов'язання (купля-продаж, підряд і т. інш.) надала іншій стороні відстрочку виконання зобов'язань (сплатити грошові кошти, передати майно, виконати роботи, надати послуги). Є дві основні форми кредиту - грошовий та комерційний. Грошовий кредит - це відносини з передачі грошей або речей, що їх замінюють, у власність боржника з зобов'язанням останнього повернути еквівалентну кількість грошей або

речей. В той час комерційний кредит - це відстрочка виконання зобов'язань за основним договором.

Згідно зі ст.3 Закону України «Про банки та банківську діяльність» операції з повернення та розміщення грошових вкладів та кредитів можуть виконувати тільки банки [16].

На даний час актуалізувалася проблема розробки критеріїв для оцінки фінансового стану позичальника. З метою захисту інтересів кредиторів та вкладників банку кредитування позичальників здійснюється згідно чинного законодавства України з виконанням встановлених НБУ економічних нормативів діяльності комерційних банків та вимог з формування обов'язкових страхових та резервних фондів. Одним з основних економічних нормативів, встановлених для комерційних банків є максимальний розмір ризику на одного позичальника. Він встановлюється у вигляді певного відсотка власного капіталу кредитної установи, в розмірі якого може бути наданий кредит одному позичальнику. Цей показник визначається як співвідношення сукупної заборгованості за кредитами одного позичальника та 50% суми позабалансових зобов'язань, які видані по відношенню до цього позичальника, до суми власних коштів банку. Максимальний розмір ризику є дуже важливим економічним показником, тому що його невиконання у випадку неповернення кредиту крупним позичальником (суми кредиту в великому розмірі) може призвести до банкрутства банку. Тому для банку вкрай важливо перед видачею кредиту розрахувати, чи буде позичальник в змозі своєчасно та в повному обсязі погасити кредит. Одним з методів, які дозволяють зменшити кредитний ризик є оцінка кредитоспроможності позичальника.

Задачі докорінного поліпшення функціонування кредитного механізму висувують на перший план необхідність обґрунтування та використання економічних методів управління кредитом та банками, зорієнтованих на виконання економічних меж кредиту. Це дозволить запобігти невиправданім з точки зору грошового обігу та народного господарства кредитним

вкладенням, їх структурним здвигам, забезпечити своєчасне та повне повернення кредитів, що має важливе значення для підвищення ефективності використання матеріальних та грошових ресурсів.

Питання про межі кредиту досить розроблене. Їх не слід трактувати буквально як кількісно точно визначену величину. В теоретичному плані головне міститься в визначенні факторів, що формують потребу та можливість кредитування в умовах, що змінюються.

Одночасно з поняттям "межі кредиту" існує поняття "межі використання кредиту" як межа кредитування, що встановлюється у вигляді конкретних показників стосовно до суб'єктів кредитних відносин або видам кредитів. Межі кредитування можуть встановлюватися на рівні макроекономіки у вигляді конкретних пропорцій (наприклад, між обсягом кредитів та сукупного суспільного продукту), досягнення яких забезпечується через систему мір економічного впливу. В тому числі, шляхом організації кредитування з урахуванням кредитоспроможності підприємств та об'єднань, виконання ліквідності банків, обмеження разової видачі кредиту одному позичальнику. Орієнтація кредитного механізму на кредитоспроможність позичальників означає, по суті, організацію кредитування з урахуванням його економічних меж.

Більше всіх інформації про кредитоспроможність підприємств та організацій потребують банки: їх прибутковість та ліквідність багато в чому залежать від фінансового стану клієнтів. Зниження ризику при здійсненні кредитних операцій можливо досягти на основі комплексного вивчення кредитоспроможності клієнтів банку, що одночасно дозволить організувати кредитування з урахуванням меж використання кредиту.

Дослідження методик оцінки кредитоспроможності проводилось такими вченими як Герасимович А.М, Дзіболюк О.В.Кириченко О.А., Коваленко В.В.,Л.П. Белих, В. Галасюкта іншими.Разом з тим, складність та суперечливість процесів, що відбуваються у цій сфері, потребує подальшого їх теоретичного обґрунтування.

Мета роботи - розкрити поняття кредитоспроможності та платоспроможності, а також показати сутність аналізу даної економічної категорії.

Об'єкт дослідження - Одеське відділення ПАТ «Укрсоцбанк».

Предметом дослідження є відмінності та особливості різноманітних методик оцінки кредитоспроможності, їх переваги та недоліки.

Завданнями роботи є розглянути сутність, принципи, переваги та недоліки в оцінці кредитоспроможності позичальника, дослідити механізм та здійснення оцінки кредитоспроможності позичальників в банку та провести порівняльну характеристику з іншими вітчизняними та зарубіжними методиками, розробити комплексного підходу до вирішення проблем, пов'язаних з достовірною оцінкою кредитоспроможності позичальника та шляхами вдосконалення.

Для досягнення мети та вирішення задач були використані такі методи як: діалектичний метод, що визначає вивчення економічних явищ в їх постійному та взаємопов'язаному розвитку; візуально-графічний метод, для наочності використаних даних; аналіз; синтез; статистичний метод та системний підхід.

Інформаційно-методологічними джерелами дослідження були Закони України, нормативно-інструктивні документи Національного банку України, монографії з питань банківської справи та банківської діяльності, статистична інформація, опублікована на Інтернет-сайтах.

За результатами дослідження сформульовані висновки і пропозиції.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки. Більш за всіх в інформації про кредитоспроможність підприємств та організацій потребують банки: їх прибутковість та ліквідність багато в чому залежать від фінансового стану позичальника. Зниження ризику при здійсненні кредитних операцій можливо досягнути на підставі комплексного вивчення кредитоспроможності клієнтів банку, що одночасно дозволить організувати кредитування з урахуванням меж використання кредиту.

Задачі поліпшення функціонування кредитного механізму висувають необхідність використання економічних методів управління кредитом, орієнтованих на виконання економічних меж кредиту. Це дозволить запобігти невиправданим кредитним вкладенням, забезпечити своєчасне та повне повернення кредитів, знизити ризик неплатежу.

Процес кредитування пов'язаний з дією багаточисельних факторів ризику, спроможних потягти за собою несплату кредиту в обумовлений строк. Надаючи кредити, комерційний банк повинен вивчати фактори, які можуть тягти за собою їх несплату. Таке вивчення називають аналізом кредитоспроможності.

Основна мета такого аналізу визначити спроможність та готовність позичальника повернути запитує мий кредит у відповідності з умовами кредитного договору. Банк повинен в кожному випадку визначити ступінь ризику, який він готовий взяти на себе, і розмір кредиту, який може бути наданий в даних обставинах. Це обумовлює проведення аналізу його платоспроможності. Платоспроможність - це готовність підприємства погасити борги у випадку одночасного пред'явлення вимоги платежів з боку всіх кредиторів підприємства. Зрозуміло, що мова йде лише про короткострокові позичкові кошти - за довгостроковими строк повернення відомий одразу й не стосується даного періоду.

Платоспроможність - це наявність у підприємства коштів, достатніх для сплати боргів за всіма короткостроковими зобов'язаннями та одночасно безперебійного здійснення процесу виробництва та реалізації продукції.

Представляється також доцільним включати в методичне забезпечення практику оцінки клієнтури, структуризації кредитного портфеля та управління ризиками, які використовуються іноземними банками.

Проаналізувавши зарубіжний досвід оцінки кредитоспроможності бачимо, що найбільш серйозний підхід до класифікації позичальника в французькій методиці. У випадку з американськими банками все систематизовано й всю інформацію про позичальника можна знайти в каталогах, які видаються щомісячно. В українському кредитуванні ще не все систематизовано, є багато недоліків. Але якщо українські банки приймуть до уваги досвід західних банків, то вони будуть менше ризикувати при видачі кредитів.

Для вдосконалення кредитного аналізу можливо запропонувати:

1. Виконувати фінансовий аналіз з урахуванням досвіду іноземних банків.

2. Оцінювати ділові ризики, спроможні уповільнити повернення боргу, тобто ризики, які залежать від виду бізнесу позичальника.

Кредитні ризики залежать від організації кредитування, в зв'язку з цим можна запропонувати наступні рекомендації:

1. Приділити посилену увагу ліквідності застави, включати показники забезпеченості кредиту до методики оцінки кредитоспроможності.

2. Приймати до уваги кадровий потенціал позичальника – юридичної особи.

3. Для хеджування ризику неплатежу по позиції застосовувати метод диверсифікації кредитного портфеля. Основними способами, що застосовуються для забезпечення достатньої диверсифікації позикового портфеля, є наступні: раціонування кредиту, яке передбачає встановлення гнучких та або жорстких лімітів кредитування по сумі, термінам видам

процентних ставок і іншим умовам надання позик; встановлення лімітів кредитування окремих; диверсифікація позичальників; диверсифікація забезпечення; застосування різних видів процентних ставок і способів нарахування і сплати процентів по позиці; диверсифікація кредитного портфеля по термінам.

Отже, запропоновані заходи нададуть можливість комерційному банку поліпшити стан кредитного портфелю та мінімізувати дію кредитних ризиків, що в свою чергу підвищить ефективність здійснення кредитної діяльності та загальної прибутковості банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баленчук П. Д. Банківське право: українське та європейське: навч. посібник / П. Д. Біленчук, О. Г. Диннік, І. О. Лютий, О. В. Скороход; [За ред. П. Д. Біленчука]. – К.: Атіка, 2014. – 400 с.
2. Банківська справа : Навч. посіб. / Р. І. Тиркало, І. С. Гуцал, Я. І. Чайковський, Т. І. Андрушків, Н. Д. Галапуп; ред.: Р. І. Тиркало; Терноп. акад. нар. госп-ва. - Т. : Карт-бланш, 2001. - 314 с. - (Банки і біржі).
3. Банківська система України: проблеми становлення і удосконалення / Швайка Михайло Андрійович; упоряд., заг. ред. Овсянникова О. М. ; Асоц. деп. Верховної Ради України / Швайка М. А. – К. : Вид-во Київ. міжнар. ун-ту, 2010. – 760 с.
4. Васюренко О. В. Банківські операції : навч. посіб. для студ. екон. спец. / О. В. Васюренко – К. : Знання, 2008. – 318 с.
5. Вовчак, О.Д. Кредит і банківська справа : [підручник] / О.Д. Вовчак, Н.М. Рудишин, Т.Я. Андрейків. – К.: Знання, 2008. – 564 с.
6. Вовчак О.Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні / [монографія]. – Львів: Вид-во Львів. комерційної академії, 2015. – 544 с.
7. Вовчак О.Д., Рудишин Н.М. Банківська справа: [навч. посібник]. - Львів: „Новий Світ – 2000”, 2012. – 560с.
8. Вовчак О.Д., Скаско О.І., Стасів А.М. Банківський нагляд. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2005. – 472с.
9. Вовчак О.Д., Шпаргало Г.Є., Андрейків Т.Я. Платіжні системи. - К.: Знання, 2008. – 247с.
- 10.с.
11. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності: підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, Т. М. Парасій-Вергуненко ; Київський національний економічний ун-т – К. : КНЕУ, 2003. – 600 с.

12. Дзюблюк О. В. Банківські операції: підручник / О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський та ін. – Тернопіль :ТНЕУ, 2009. – 694 с.
13. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. для студ. ВНЗ. / А. О. Єпіфанов, Н. Г. Маслак, І. В. Сало. – Суми : Університетська книга, 2007. – 522 с.
14. Журавльова Т.О., Назаркіна Л.І. Кредитування та розрахунки: навчальний посібник.// Журавльова Т.О., Назаркіна Л.І. – Одеса: Фенікс, 2009. – 224 ст.
15. Закон України Про банки і банківську діяльність ВВР від 07.12.2000 № 2121-III зі змінами № 1414-VIII від 14.06.2016, ВВР, 2016, № 32, ст.555}
16. Закон України Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні ВВР від 30.10.1996 № 448/96-ВР зі змінами N 406-VII (406-18) від 04.07.2013, ВВР, 2016, N 20-21, ст.712.
17. Закон України Про Національний банк України ВВР від 20.05.1999 № 679-XIV зі змінами № 911-VIII від 24.12.2015, ВВР, 2016, № 5, ст.50}
18. Закон України Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг ВВР від 12.07.2001 № 2664-III зі змінами № 123-VIII від 15.01.2016, ВВР, 2015, № 10, ст.64.
19. Кириченко О.А. Банківський менеджмент / Кириченко О.А., Гіленко І.В., Роголь С., Сиротян С.В., Немой О. : [навч. посіб.]. – К.: Знання-Прес, 2016. – 438 с.
20. Кириченко О. А. Банківські операції : підручник / О. А. Кириченко, В. І. Міщенко, В. П. Щербань та ін. – К. : Знання, 2005. – 832 с.
21. Костюченко О.А. Банківське право: Банківська система. Національний банк. Банківський нагляд: [підручник] / О.А. Костюченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. -- 416 с.

22. Коваленко В. В. Банківська система України : монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренєва, К. Ф. Черкашина та ін. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. – 187 с.
23. Ковальчук А. Т. Банки. Кредит. Фінанси: законодавчо-правовий вимір К.: Парламентське вид-во, 2004. – 14 с.
24. Копилюк О. І. Банківські операції : навч. посіб. / О. І. Копилюк, Г. В. Бондарчук-Грита. – К. : Знання, 2010. – 447 с.
25. Косова Т. Д. Банківські операції : навч. посібник / Т. Д. Косова, О. Р. Циганов ; Донецький держ. ун-т управління. – Донецьк : Норд-Прес; ДонДУУ, 2008. – 350 с.
26. Коцовська Р. Р. Банківські операції : навч. посіб. / Р. Р. Коцовська, О. П. Павлишин, Л. М. Хміль ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. – К. : УБС НБУ : Знання, 2010. - 390 с.
27. Крупка М. І. Банківські операції : підручник / М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н. Г. Пайтра ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Л.:ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 311 с.
28. Міщенко Н.Г. Банківські операції Підручник / За ред. В.І. Міщенка, Н.Г. Слов'янської. — К.: Знання, 2011. — 727 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
29. Мороз А.М. Банківські операції: Підручник //За ред. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2012. – 608 с.
30. Назаркіна Л.І., Родкіна О.Ю. Основи банківської справи / Назаркіна Л.І., Родкіна О.Ю. : [навч. посіб.]. – Одеса ОНЕУ, 2006 – 220 с.
31. О.А. Костюченко Банківське право. Банківська система. Національний банк. Банківський нагляд. підручник / 2-ге вид., переробл. та до-пов.- К.: Атіка, 2011.- 376 с.
32. О.А.Князева, Н.П.Спільна, Ю.О. Жаданова Банківська справа. О. : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. - 219 с/
33. О.М. Петрук Банківські операції, навчальний підручник. – К. : КНЕУ, 2009. – 384 с.

- 34.Петрук О.М. Банківська справа / [за ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця] : [навч. посіб.]. – К.: Кондор, 2015. – 464 с.
- 35.Петрук О. М. Банківські операції : [підручник]. / А.М.Мороз, М.І.Савлук, М.Ф.Пуховкіна та ін.; [За ред. д-ра економ. наука, проф. А.М.Мороза]. – К. : КНЕУ, 2014. – 384 с.
- 36.Патика Н. І. Валютні операції: навч. посіб. для дистанц. навч. Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна"./ Патика Н. І. // К. : Університет "Україна", 2008. — 188с. — Бібліогр.: с. 181-185.
- 37.Патрікац Л., Крохмалюк Д. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України./ Патрікац Л., Крохмалюк Д. // Вісник НБУ. -2004. -№1. -С.38-43
- 38.Перепечай Н.М. Маркетинг банківських послуг: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.01 Харк. держ. екон. ун-т. / Перепечай Н.М. // Х., 2003. — 20 с. — укр.
- 39.Постанова Правління Національного банку України від 02 жовтня 2016 року № 623 "Про врегулювання питань щодо відкриття та використання рахунків в уповноважених банках під час обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл продукції" (Офіційно опубліковано 06 жовтня 2016 року)
- 40.Постанова Правління Національного банку України від 03 жовтня 2016 року № 626 "Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 29 серпня 2016 року № 540" (Офіційно опубліковано 03 жовтня 2016 року)
- 41.Постанова Правління Національного банку України від 03.09.2016 № 548 "Про внесення зміни до Положення про проведення Національним банком України валютних аукціонів" (Офіційно опубліковано 04 вересня 2016 року)
- 42.Постанова Правління Національного банку України від 05 листопада 2016 року № 705 "Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів" (Офіційно опубліковано 11 листопада

2016 року)

43. Постанова Правління Національного банку України від 05.06.2016 № 335 "Про затвердження Положення про Громадську раду при Національному банку України"
44. Постанова Правління Національного банку України від 06 листопада 2016 року № 712 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України" (Офіційно опубліковано 07 листопада 2016 року)
45. Постанова Правління Національного банку України від 06.02.2016 № 48 "Про механізм оперативного підтримання ліквідності банків "
46. Постанова Правління Національного банку України від 06.02.2016 № 49 "Про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій"
47. Постанова Правління Національного банку України від 06.05.2016 № 260 "Про відкликання та анулювання банківських ліцензій та генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій окремих банків і закриття банками відокремлених підрозділів, що розташовані на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя"
48. Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2016 № 466 "Про призупинення здійснення фінансових операцій"
49. Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2016 № 464 "Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру" (Офіційно опубліковано 08 серпня 2016 року)
50. Постанова Правління Національного банку України від 08 жовтня 2016 року № 643 "Про внесення змін до Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб" (Офіційно опубліковано 08 жовтня 2016 року)
51. Постанова Правління Національного банку України від 08.07.2016 № 402 "Про затвердження Змін до Інструкції з бухгалтерського обліку

кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України" (Офіційно опубліковано 28 липня 2016 р.)

52. Роджер Л., Девід Д. Современныеденьги и банковскоедело: Пер. с англ./ Роджер Л., Дэвид Д. // М.: ИНФРА-М, 2000. – XXIV, 856 с.
53. Савлук М.І. Гроші та кредит / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.// К.: КНЕУ, 2002. – 598с.
54. Селіванов А.О. Банківське право України : навч. Посібник за заг.ред. А.О. Селіванова// К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2000.
55. Роуз П.С. Банковский менеджмент: Пер. с англ. — М.: Дело Лтд, 1995.- 768с.
56. Сухарський В. С. Ощадно-банківська справа : [посібник] / В. С. Сухарський, В. В. Сухарський. – [2-ге вид., допов. та перероб.] – Тернопіль : Астон, 2012. – 464с.
57. Холодна Ю. Є. Банківські операції: Конспект лекцій. / Ю. Є. Холодна ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 124с.
58. Фурсова В. А. Банківські операції : навч. посіб. для практ. занять / В. А. Фурсова ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". – Х. : ХАІ, 2010. – 56 с.
59. Чернявський С. С. Злочини у сфері банківського кредитування: (проблеми розслідування та попередження) Навч. посіб. - К. : Юрінком Інтер, 2003. - 264
60. Baetge,
J. Früherkennung negativer Entwicklungendeeryuprűfenden Unternehmung mit Hilfe Kennyahlen// Die Wirtshaltűsprűfung, Helf 22-23 - 1980 - S 118-121.
61. Beaver W- Financial Ratios as Predictors of Failure// Empirical Research in Accounting, Selected Studies 1996, Supplement to: Journal of Accounting Research Vol.4 (1966) - p- 71-111-

62. Beermann K- Prognosemöglichkeiten von Jahresabschlüssen- Düsseldorf – 1976,- s118-121.
63. Weibel P.F. Die Aussagefähigkeit von Kriterien zur Bonitäts-beurteilung im Kreditgeschäft der Banken – Bern, 1973 - s 235.